

DECIZIE

27 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Maria Ghervas
Ion Druță
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, recursurile declarate de către Întreprinderea cu Capital Străin "RetailZoom Marketing Research" Societate cu Răspundere Limitată și Negara Irina,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Irinei Negara împotriva Întreprinderii cu Capital Străin "RetailZoom Marketing Research" Societate cu Răspundere Limitată cu privire la anularea ordinului de încetare a relațiilor de muncă, declararea nulității clauzei din contractul individual de muncă, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu, dobânzii de întârziere, indemnizației lunare pentru întreținerea copilului minor până la împlinirea vârstei de 3 ani și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei suplimentare a Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2017, prin care a fost admisă cererea depusă de către Întreprinderea cu Capital Străin "RetailZoom Marketing Research" Societate cu Răspundere Limitată privind încasarea din contul Irinei Negara a cheltuielilor de asistență juridică,

c o n s t a t ă:

La 18 iunie 2013, Negara Irina a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎCS "RetailZoom Marketing Research" SRL, solicitând anularea ordinului nr. 48p din 30 mai 2013 de încetare a relațiilor de muncă emis de către ÎCS "RetailZoom Marketing Research" SRL; restabilirea în funcție; încasarea din contul ÎCS "RetailZoom Marketing Research" SRL în beneficiul său salariului pentru absența forțată de la serviciu în mărime de 9.158 lei, 2.736 lei cu titlu de dobândă de întârziere și 30.000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

Pe parcursul examinării cauzei Irina Negara și-a completat și concretizat pretențiile din acțiune, solicitând în final, anularea ordinului nr. 48p din 30 mai 2013; declararea nulității pct. 8.1 din contractul individual de muncă nr. 56 din 01 martie 2013; restabilirea în funcție; încasarea din contul ÎCS "RetailZoom Marketing Research" SRL în beneficiul său salariului pentru absența forțată de la serviciu în mărime de 15.000 lei; 2.945,28 lei cu titlu de dobândă de întârziere, indemnizației lunare pentru întreținerea copilului minor începând cu 02 octombrie 2013 până la împlinirea copilului vârstei de 3 ani – 02 octombrie 2016; 100.000 lei cu titlu de prejudiciu moral și 5.000 lei cheltuieli de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău din 08 iunie 2015, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 27 ianuarie 2016, a fost respins apelul declarat de către Irina Negara și menținută hotărârea Judecătoriai Rîșcani mun. Chișinău din 08 iunie 2015.

La 22 noiembrie 2016, ÎCS "RetailZoom Marketing Research" SRL, prin intermediul reprezentantului-avocatul Eduard Iftodii, în baza mandatului seria MA nr. 0315587 din 11 decembrie 2013, a depus cerere în instanța de apel, solicitând, prin prisma art. art. 94, 96 și 250 CPC, emiterea unei decizii suplimentare de încasare din contul Irinei Negara, parte care a pierdut procesul, sumei de 16.000 lei cheltuieli de asistență juridică.

Prin decizia suplimentară a Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2017, a fost admisă cererea depusă de către ÎCS "RetailZoom Marketing Research" SRL și încasată din contul Irinei Negara în beneficiul ÎCS "RetailZoom Marketing Research" SRL suma de 5.000 lei cheltuieli de asistență juridică suportate în prezenta cauză civilă.

La 20 octombrie 2017, ÎCS "RetailZoom Marketing Research" SRL a declarat recurs împotriva deciziei suplimentare a instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, modificarea deciziei suplimentare a Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2017 prin majorarea sumei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică de la 5.000 lei până la 16.000 lei.

În susținerea recursului ÎCS "RetailZoom Marketing Research" SRL a invocat aprecierea arbitrară de către instanța de apel a probelor prezente la materialele dosarului.

Declară că cheltuielile de asistență juridică suportate în prezenta cauză civilă în prima instanță și instanța de apel sunt reale și rezonabile confirmate prin originalele bonurilor de plată seria EP nr. 834924 din 23 ianuarie 2014 și seria EP nr. 834932 din 15 octombrie 2015 în sumă totală de 16.000 lei.

De asemenea, indică recurenta că suma cheltuielilor de asistență juridică solicitată corespunde totalmente Recomandărilor privind quantumul onorariilor avocaților și compensare de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică aprobate de către Consiliul Uniunii Avocaților din Republica Moldova prin decizia nr. 2 din 30 martie 2012, iar faptul neprezentării de către avocat a unui raport detaliat al serviciilor de asistență juridică pe dosar nu poate constitui ca temei pentru diminuarea quantumului cheltuielilor de asistență juridică suportate, or, acest fapt nu poate anihila prestația reală oferită de către avocat.

La 09 noiembrie 2017, în adresa Irinei Negară a fost expediată copia recursului declarat de către ÎCS "RetailZoom Marketing Research" SRL, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 06 decembrie 2017, și Negara Irina a declarat recurs împotriva deciziei suplimentare a instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei suplimentare a Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2017, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii depusă de către ÎCS "RetailZoom Marketing Research" SRL privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică suportate în prezenta cauză civilă.

În susținerea recursului Negara Irina a invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei suplimentare a instanței de apel, declarând că Curtea de Apel Chișinău a aplicat eronat la cazul speței normele de drept material și procedural - art. art. 94, 96 CPC și art. 63 alin. (4) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002, or, obiectul prezentei cauze derivă dintr-un litigiu de muncă.

La 07 decembrie 2017, în adresa ÎCS "RetailZoom Marketing Research" SRL a fost expediată copia recursului declarat de către Irina Negara, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Se reține că atât ÎCS "RetailZoom Marketing Research" SRL, cât și Irina Negara nu și-au valorificat dreptul procedural de a depune în termenul stabilit referințe la recursurile declarate.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele dosarului atestă că copiile deciziei suplimentare a Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2017 au fost expediate în adresa ÎCS "RetailZoom Marketing Research" SRL și Irinei Negara la 08 iunie 2017 (f.d. 199).

Ține de menționat faptul, că ÎCS "RetailZoom Marketing Research" SRL a recepționat și a făcut cunoștință cu copia deciziei suplimentare recurată la 07 septembrie 2017, fapt ce se confirmă prin semnătura reprezentantului-avocatului acesteia Eduard Iftodii aplicată pe parte verso a exemplarului citației instanței de apel prezente la materialele dosarului (f.d. 199 verso).

În același timp, date (avize de recepție), când Irina Negara a recepționat copia deciziei suplimentare recurată, lipsesc.

Totodată, din conținutul cererii de recurs depusă de către Irina Negara rezultă că aceasta a făcut cunoștință cu decizia suplimentară recurată la 29 noiembrie 2017, când a recepționat scrisoarea Curții Supreme de Justiție, la care erau anexate recursul declarat de către ÎCS "RetailZoom Marketing Research" SRL și decizia suplimentară a Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2017.

În circumstanțele relevate, recursurile declarate de către ÎCS "RetailZoom Marketing Research" SRL la 20 octombrie 2017 și Irina Negara la 06 decembrie 2017, se consideră depuse în termenul prevăzut de lege.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 20 decembrie 2017, recursurile declarate de către ÎCS "RetailZoom Marketing Research" SRL și Irina Negara au fost considerate admisibile.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recursuri, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către ÎCS "RetailZoom Marketing Research" SRL urmează a fi respins, iar recursul declarat de către Irina Negara urmează a fi admis, cu casarea integrală a deciziei suplimentare a instanței de apel și pronunțarea unei noi hotărâri sub formă de decizie de respingere a cererii ÎCS "RetailZoom Marketing Research" SRL privind încasarea din contul Irinei Negara cheltuielilor de asistență juridică, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Conform art. 350 lit. c) Codul muncii, unul din principiile jurisdicției muncii este scutirea salariaților și a reprezentanților acestora de cheltuielile judiciare.

Potrivit art. 353 Codul muncii, salariații sau reprezentanții acestora care se adresează în instanțele de judecată cu cereri de soluționare a litigiilor și conflictelor ce decurg din raporturile prevăzute la art. 348 (inclusiv pentru a ataca hotărârile și deciziile judecătorești

privind litigiile și conflictele vizate) sunt scutiți de plata cheltuielilor judiciare (a taxei de stat și a cheltuielilor legate de judecarea pricinii).

Reieșind din prevederile art. 348 Codul muncii, jurisdicția muncii are drept obiect soluționarea litigiilor individuale de muncă și conflictelor colective de muncă privind purtarea negocierilor colective, încheierea, executarea, modificarea, suspendarea sau încetarea contractelor colective și individuale de muncă, a convențiilor colective prevăzute de prezentul cod, precum și soluționarea conflictelor colective privind interesele economice, sociale, profesionale și culturale ale salariaților, apărute la diferite niveluri între partenerii sociali.

Totodată, articolul 90 lit. i) CPC, prevede că, cheltuielile de asistență juridică fac parte din cheltuielile de judecată a pricinii.

Iar, în conformitate cu art. 96 alin. (1) și (2) CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. Cheltuielile menționate la alin. (1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Din suportul probatoriu prezent la actele cauzei rezultă că la 18 iunie 2013, Negara Irina a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎCS "RetailZoom Marketing Research" SRL, solicitând în final cu toate completările și concretizările ulterioare, anularea ordinului nr. 48p din 30 mai 2013 de încetare a relațiilor de muncă; declararea nulității pct. 8.1 din contractul individual de muncă nr. 56 din 01 martie 2013; restabilirea în funcție; încasarea din contul ÎCS "RetailZoom Marketing Research" SRL în beneficiul său salariului pentru absența forțată de la serviciu în mărime de 15.000 lei; 2.945,28 lei cu titlu de dobândă de întârziere, indemnizației lunare pentru întreținerea copilului minor începând cu 02 octombrie 2013 până la împlinirea copilului vârstei de 3 ani – 02 octombrie 2016; 100.000 lei cu titlu de prejudiciu moral, iar prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 08 iunie 2015, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 27 ianuarie 2016, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Astfel, după cum s-a stabilit supra, obiectul prezentei acțiuni ține nemijlocit de jurisdicția muncii, or, acesta derivă din soluționarea unui litigiu individual de muncă la cererea salariatei Negara Irina împotriva angajatorului ÎCS "RetailZoom Marketing Research" SRL privind anularea ordinului de încetare a relațiilor de muncă, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la lucru, precum și altor plăți suplimentare solicitate de către recurenta-reclamantă în acest sens.

Se reține că la 22 noiembrie 2016, ÎCS "RetailZoom Marketing Research" SRL prin intermediul reprezentantului său - avocatul Eduard Iftodii a depus cerere la Curtea de Apel Chișinău, solicitând emiterea unei decizii suplimentare la decizia din 27 ianuarie 2016 privind încasarea din contul Irinei Negara în beneficiul său sumei de 16.000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate în prezenta cauză în prima instanță și instanța de apel (f.d. 182-183).

În susținerea cererii reprezentantului ÎCS "RetailZoom Marketing Research" SRL - avocatul Eduard Iftodii a invocat că la ședința instanței de apel din 27 ianuarie 2016 a prezentat referința împotriva apelului declarat de către Irina Negara, prin care a solicitat respingerea cererii de apel și menținerea hotărârii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 08 iunie 2015, concomitent, cerând încasarea din contul ultimei sumei de 16.000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate de către ÎCS "RetailZoom Marketing Research" SRL în prima instanță și instanța de apel, anexând la referință copiile bonurilor de plată seria EP

nr. 834924 din 23 ianuarie 2014 și seria EP nr. 834932 din 15 octombrie 2015, fiecare în mărime a câte 8.000 lei, în total 16.000 lei, pentru serviciile juridice de reprezentare (f.d. 164-172).

Prin decizia suplimentară a Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2017, a fost admisă cererea depusă de către ÎCS "RetailZoom Marketing Research" SRL și încasată din contul Irinei Negara în beneficiul ÎCS "RetailZoom Marketing Research" SRL suma de 5.000 lei cheltuieli de asistență juridică suportate în prezenta cauză civilă.

Colegiul reține că în prezenta speță atât ÎCS "RetailZoom Marketing Research" SRL (angajatorul), cât și Irina Negara (salariata) au contestat în ordine de recurs doar decizia suplimentară a Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2017, prin care s-a dispus încasarea din contul ultimei în beneficiul primei cheltuielilor de asistență juridică.

În circumstanțele expuse și reieșind din prevederile normelor de drept material citate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră drept arbitrară soluția instanței de apel la emiterea deciziei suplimentare privind încasarea din contul Irinei Negara în beneficiul ÎCS "RetailZoom Marketing Research" SRL sumei de 5.000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, or, reclamanții, la caz Irina Negara, în acțiunile ce decurg din litigiile individuale de muncă prin lege sunt scutiți de la plata cheltuielilor judiciare, ce includ în sine atât taxa de stat, cât și orice alte cheltuieli legate de judecarea cauzei, inclusiv cheltuielile de asistență juridică.

În acest sens, nu poate fi reținută concluzia instanței de apel, cu referire la prevederile art. art. 94 și 96 CPC, precum că ÎCS "RetailZoom Marketing Research" SRL a suportat cheltuieli de asistență juridică la judecarea prezentei cauze în prima instanță și instanța de apel, estimate de către instanța de apel în mărime de 5.000 lei, și care urmează a fi încasate din contul Irinei Negara, deoarece prevederile art. art. 94 și 96 CPC, la cazul speței nu au incidență, având în vedere faptul că cheltuielile de asistență juridică pe care le solicită ÎCS "RetailZoom Marketing Research" SRL derivă nemijlocit dintr-un litigiu de muncă dintre întreprinderea dată, în calitate de angajator și Irina Negara, în calitate de salariată, fiind aplicabile astfel prevederile art. art. 350 și 353 din Codului muncii, care este o lege specială.

Pe cale de consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge recursul declarat de către ÎCS "RetailZoom Marketing Research" SRL, admite recursul declarat de către Irina Negara, casa decizia suplimentară a Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2017 și de a emite o nouă hotărâre sub formă de decizie de respingere a cererii ÎCS "RetailZoom Marketing Research" SRL privind încasarea din contul Irinei Negara în beneficiul său cheltuielilor de asistență juridică suportate în prezenta cauză civilă.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că decizia suplimentară a instanței de apel este neîntemeiată, constatându-se aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural, abuziv fiind dispusă încasarea din contul recurentei-reclamante Irina Negara în beneficiul recurentei-pârâte ÎCS "RetailZoom Marketing Research" SRL cheltuielilor de asistență juridică ce derivă nemijlocit dintr-un litigiu de muncă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către ÎCS "RetailZoom Marketing Research" SRL, admite recursul declarat de către Irina Negara, casa decizia suplimentară a Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2017 și de a emite o nouă hotărâre sub formă de decizie de respingere a cererii ÎCS "RetailZoom Marketing Research" SRL privind încasarea din contul Irinei Negara în beneficiul său cheltuielilor de asistență juridică suportate în prezenta cauză civilă.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Întreprinderea cu Capital Străin "RetailZoom Marketing Research" Societate cu Răspundere Limitată.

Se admite recursul declarat de către Irina Negara.

Se casează integral decizia suplimentară a Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Irinei Negara împotriva Întreprinderii cu Capital Străin "RetailZoom Marketing Research" Societate cu Răspundere Limitată cu privire la anularea ordinului de încetare a relațiilor de muncă, declararea nulității a clauzei din contractul individual de muncă, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu, dobânzii de întârziere, indemnizației lunare pentru întreținerea copilului minor până la împlinirea vârstei de 3 ani și repararea prejudiciului moral, și se emite o nouă hotărâre prin care:

Se respinge cererea Întreprinderii cu Capital Străin "RetailZoom Marketing Research" Societate cu Răspundere Limitată privind încasarea din contul Irinei Negara în beneficiul său cheltuielilor de asistență juridică suportate în prezenta cauză civilă.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Maria Ghervas

Ion Druță

Dumitru Mardari

Mariana Pitic